

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdájában Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvtéri cikkek stb. intézendők.

Nyilvtéri cikkek soronként 10 kr-ért közöltnak.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr

Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábas garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár.
Ezenkívül minden beigtatásnál 30 krajczár bélyegdíj fizetendő.

Keleti kereskedelem.

Kézdi-Vásárhely, 1889. május 14.

Az eszme, hogy kereskedelmi összeköttetést kellene létesíteni a keleti államokkal, mindegyre fölmerül hol a sajtóban, hol más téren, de még eddig eredménytelenül. Most végre egy lépés történt, mely annak megvalósítását engedi remélni. A napokban egy üzletemberekből és hirlapírókból álló tekintélyes társaság járt keleten, melynek tagjai gr. Széchenyi pása kezdeményezésére elhatározták, hogy mozgalmat indítanak egy magyar keleti kereskedelmi társaság érdekében. Ezzel kapcsolatosan megint felszínre került e kérdés a hirlapokban; míg egyik feltétlenül üdvözlö a mozgalmat, addig a másik keserű szemrehányásokat tesz, hogy minek gondolunk mi keleti kereskedelemre, mikor még a hazai árukat is csak föl-föllobbanó divatból vesszük ideig-óráig pártfogásunk alá?!

Fájdalom, igaz, hogy a mi piacainkon idegen országok ipartermékei dominálnak. Igaz, hogy e téren óriási mulasztások terhelnek, melyeket mulhatatlanul helyre kell hoznunk, ha csak tétlenül nem akarjuk bevárni anyagi tönkremenetelünket. Jogos a szemrehányás azért, hogy tulajdon piacainkon lezoríttatni engedjük iparunkat.

Hanem ez nem szolgálhat s ne is szolgáljon elkedvetlenítő hatással a mozgalom intézőire. Azt a tért, mit itthon elvesztettünk, lassanként visszaszerezhetjük. Persze erre idő

kell és nagy kitartás, mert amaz idegen országok iparai, melyekkel meg kell küzdenünk, a mi jóvoltunkból hatalmasakká nőttek ki magukat. Ebbeli tevékenységünkre azonban nem szolgálhat bénító hatással az, ha kelet felé is megindítjuk az akciót.

Hisz elvégre ott is tulajdonképpen csak az a feladatunk, hogy az elvesztett pozíciót visszaszerezzük. Ez pedig nem is járna nagy nehézséggel most, midőn a közvetlen vasuti összeköttetés oly közel hozza hozzánk azon államokat. Hajdan, már évszázadokkal ezelőtt, a magyar iparcikkek óriási mennyiségben vándoroltak keletre egészen Egyiptomig. Pedig akkor még nem volt vasut és gőzhajó, mint most.

Nem is vádolhatnának azzal, hogy a hazai piacot elhanyagoljuk az idegenért. Megvan nálunk a csirája egy oly iparágnak, mely rövid időn hatalmassá nőhetné ki magát.

Értjük a faipart, melyhez az anyag óriási mennyiségben kínálkozik nálunk. Csak feldolgozásra várnak erdeinkben a rengeteg mennyiségű kitűnőbbnél kitűnőbb faemek; azzal az álló kincsesel roppant nagy hasznot lehetne hajtani, s lehetne — a mi fő — versenyezni vele diadalmasan úgy az ország határain belül, mint kívül. Ennek a csiráját kellene fejleszteni, mert ez gyorsan hatalmas, rendithetlen tölgfává nőhetné ki magát, mely képes lenne dacolni minden viharral.

Ezenkívül ott van lábbeli-iparunk,

mely szintén képes volna kivinni valót produkálni a keleti államok számára. Ennek mivelői, különösen a határszéli megyékben úgy is csak tengődnek, főképp mióta vámháboruban vagyunk Romániával. S ha jól számbavennők, tán még akadnának olyan iparágak, melyeknél akkora a kínálat, hogy abból bővön jutna kifelé való szállításra,

Ne rettenjünk vissza tehát a nehéznek látszó feladattól, sorakozzunk minél tömegesebben a kibontott zászló alá, s azokból az iparcikkekből, a mikből hazai szükségletünknek nagyobb mennyiségben termelhetünk, igyekezzünk minél többet kifelé is szállítani.

Ezzel előmozdítjuk általános anyagi gyarapodásunkat, a mi kihatással lesz más téren is versenyképességünkre. Csak álljanak részen a közvetlenül érdekeltek is.

Egy iparos.

Az országgyűlés munkálatai. Parlamenti körökben azt hiszik, hogy a költségvetési tárgyalás gyorsan lefoly. — A költségvetés után valószínűleg csak az igazságügyi és talajjavítási hiteltől szóló törvényjavaslatok fognak tárgyalatni, azután pedig az országgyűlési ülészek befejeztetik, hogy a delegációk üljenek össze, melyek valószínűleg június 12-dikére fognak egybehivatni.

Miniszteriumok új beosztása. Az egyes szakminiszteriumok hatáskörének új beosztásáról szóló törvény legfelsőbb szentesítést nyert. Szapáry Gyula gróf földmivelésügyi miniszter és Baross Gábor kereskedelmi miniszter az egyes osztályok

A „Székelyföld“ tárczája.

A szerencsés halász.

(Elbeszélés.)

Annak a vidám házassági történetnek, mely Abbazia derült kék ege alatt játszódott le, komor kezdete volt; ez a kezdet pedig visszanyulik Párisba egy évvel a múltba.

Jeanette egy párisi hotelier leánya volt s ebbe a hotelbe szállott egy szegény magyar gróf, a kit — hogy reá ne ismerjen senki — nevezzük Endrődy István grófnak.

A szép Jeanette és a csinos gróf sokat érintkeztek, sokat társalogtak egymással és ennek a sok érintkezésnek és sok társalgásnak az a veszedelmes következménye lett, hogy egymásba szerettek.

Fiatalok voltak mindketten, nem gondoltak semmit a jövővel s így nem is jutott eszükbe az sok akadály, mely kettőjük boldogsága előtt állott.

Jeanette dúsgazdag volt, István pedig igen csekély havi pénzt kapott rokonaitól, s ezenfelül pedig István régi főúri családból származott, míg Jeanette apja szatócsból lett milliomos.

Az ilyen szerelmeseket a regényírók és novellisták nagy könnyűséggel össze szokták házastani, de az életben sokkal nehezebben megy a dolog.

A fiatalok nem is lehettek egymáséi.

A leány kezét megkérte egy orosz borkereskedő, kivel az öreg Pierce-nek régi összeköttetése volt.

Stoilov öreg volt ugyan, de még több rubelje volt, mint Pierce-nek frankja; ezenkívül Pierce-neve az üzleti összeköttetés is nagy előnnyel járt: Janettet tehát nőül adta Stoilovhoz.

Mikor a novellairók történetüknek egy ilyen pontjához érnek, hogy a gazdag apa kikoszorozza a szegény kérőt, kit a lány szeret s annak nőül kell menni egy gazdag öreg emberhez, — ilyenkor igen szép, megható, tragikus jeleneteket szoktak leírni, sőt néha a szegény gróffal el is szöktetik a gazdag polgári leányt; de hát az életben az ilyen nagy katasztrófák is szép csendesen szoktak a legtöbbször lefolyni, hiszen előfordul az igen gyakran.

Nagyon simán folyt le itt is a két szerető szívtragédiája.

A grófnak kijelentette a nagybátyja, hogy minden segélyt megvonnak tőle, ha a hotelier leányát feleségül veszi; a lánynak pedig kijelentette apja, hogy elkergeti házától, kitagadja, ha csak gondol is a szegény grófra, ki különben is bizonyára csak a pénzért akarja elvenni a szatócsleányt.

A gróf nem is kérte meg Jeanette kezét, mert tudta ugyanis, hogy csak kosarat kapott volna az apától, s nem akarta magát kitenni annak a megsejgyenítésnek, hogy érdeklaházának tűnjék fel.

A lány sirt, könyörgött, a gróf kétségbeesett és dühöngött, az apa pedig hajthatatlan maradt; a

grófnak felmondotta a hotelben a szállást és megtartotta lánya esküvőjét a gazdag vén Stoilovval.

István elutazott Párisból, rokonai jelentékénél nagyobb összeget bocsátottak rendelkezésére, hogy tegyen nagyobb utazást s igyekezzék hóbortos ábrándjait fejéből kivenni.

A gróf maga is hitte, hogy a kis Jeanettet el fogja feledni; hisz úgy sem méltó — gondolta magában — az oly lány a szerelemre, ki apja parancsának inkább tud engedelmeskedni, mint szíve szavának.

Föltette magában, hogy gyűlölni fogja azt a közönséges teremtest, ki szívesebben elfogadta a gazdag vén férjet, mintsem egy szerető fiatal férj oldala mellett a nyomort.

De midőn a magára kényszerített tivornyák után visszavonult a zajos társaságoktól, önmaga előtt nem tagadhatta el, hogy a kis Jeanettet még mindig szereti s talán szeretni is fogja a sirig. Bejárta a világ összes fürdőit és mulatóhelyeit, csak-hogy szórakozzék, de feledni nem tudott.

Végre egy évi bolyongás után Abbaziába tért, hogy itt kipihenje a világjárások gyönyöreinek fáradalmait.

Egy kis vitorlás csónakot bérelt magának s ezzel barangolt a szőke Adria partjain, kerülve embereket és társaságokat.

De a fürdő tele lévén magyarokkal, a társaságoktól egészen nem menekedhetett meg, s akarva, nem akarva nem egy családnál kellett látogatást tennie.

nak egymásután való átvétele ügyében az egyik miniszteriumból a másikba beható tanácskozással folytatott és most már egy vegyes bizottság fogja a hivatal-áthelyezéseknek gyakorlati keresztülviteli módozatait megállapítani. Az illető osztályok a levéltárnak saját hatásköreiket érintő részét is átvizsgálja az új szakminiszteriumba.

Országgyűlés.

A képviselőház folyó hó 11-ki ülésén legelőször Gromon Dezső szólalt fel, rektifikálva Kaas Ivor bárónak a csángótelepítésre vonatkozó megjegyzéseit. Ezután folytatták a belügyminiszterium költségvetésének tárgyalását a színházakra vonatkozó vitában felszólt Pázmándy Dénes, az operaház bérbeadását sürgetvén. Beniczky Ferenc államtitkár az állami kezelés mellett szólalt föl s nagy tetszés mellett emelte ki operaházunk vezetésének új irányát, mely magyar nemzeti operaház létesítésére törekszik. Fenyvessy Ferenc elismerését fejezte ki úgy az operaház, mint a nemzeti színház vezetése iránt. Visi Imre Fenyvessy által félreértett szavait igazítván helyre, Komlóssy Ferenc mondott néhány antiszemita izetlenséget. Még Irányi Dániel a színházak erkölcsötlenége ellen panaszkodott. Baross Gábor miniszter az egész ház helyeslésétől kisérvé bélyegezte meg Komlóssy kitételeit, ezután a színházak nemzeti és erkölcsi jelentőségét fejtegetve, megjelölte azt a középutat, a melyen a színházak vezetésében a közönség igényei és a művészet igényei között haladnia kell. Kiemelte a nemzeti színház magyarosító hatását; hangsúlyozta, hogy a nyugati kultúra magaslatán kell tartanunk fővárosi színházainkat, s a kormány figyelméről biztosította egy a vidéki színészetet, mint a nemzeti színház nyugdíjintézetét. Még többek felszólalása után a színházi vita véget ért s a színházakat a kultuszminiszteriumba bekebelezni ohajtó indítványokat a ház többsége elvetette. A betegápolási költségek tételénél Kaas Ivor báró hozta szóba a főváros sérelmét. Éles vita fejlődött ki a fővárosi rendőrség tételénél, hol Pázmándy Dénes több reform behozatalát sürgette. Szederkényi

Egy napon épen a Mezeyék villájának terraszán ültek egy kis társaságban, midőn egy fogat közeledett a villa felé.

— Ah, a szép özvegy jön — szólalt meg Mezeyné, ülőhelyéről felemelkedve s a kertajtó felé közeledve.

A fogat megállott a villa kertje előtt s egy nő lépett ki belőle.

— Nézze csak, gróf ur, — szólott most Mezey — nem ismeri azt a szép asszonyt? Egy orosz milliomosnak az özvegye; Stoilovnak hívják, ha jól emlékszem.

István kipirult arccal, izgatottan ugrott fel helyéből; az első pillantásra felismerte Jeanettet, de az izgalomtól nem tudott szöhoz jutni.

Tehát Jeanette özvegy! — Csak ez a gondolat töltötte be lelkét.

De midőn látta Mezeynével a terrasz felé közeledni, oda fordult Mezeyhez s rideg hangon mondta:

— Nem ismerem.

— Az lehetetlen, — szólott Mezey — hiszen tegnap beszéltünk önről s Stoilovné úgy nyilatkozott, hogy ismeri önt.

A feleletre már nem volt idő, mert a két nő a terraszra ért.

— Ime, két régi ismerőst mutatok be egymásnak, — szólott Mezeyné — a neveket, azt hiszem, felesleges említenem.

— De kedvesem, — igazította ki Mezey neje szavait — félreértés van a dologban; a gróf ur nem emlékezik, hogy szerencséje lett volna Stoilovné asszonysághoz.

Jeanette arcát haragos pir öntötte el; ajkára harapott, zavarát alig tudta eltüntetni.

A társalgás nehezen ment s a háziasszony végre egy sétát indítványozott a kertben.

(Vége következik.)

Nándor és György Elek pedig felpanaszolták, hogy a belügyminiszter a közelmúlt utcai zavargások ugynévezett „rendőri brutalitásai” tárgyában ígért jelentést nem terjesztette be. Baross miniszter hangsúlyozta válaszában, hogy a jogállam kiegészítő része a rendőrség s annak tekintélyét ócsárlással megrontani épen a jogrend érdekében nem szabad. A rendőrség ellen szört vádakat vizsgálja utasította.

SZEMLE.

A Vaskapu szabályozásának váratlan akadályá támadt, mely bizonytalan időtartamra utját vágta annak, hogy a mérnöki fővételeket megkezdhessek. Meglehet, hogy csak pár napi késedelemről van szó; de nem lehetetlen, hogy az akadály hónapokra is elhalasztja a munkálatokat, pedig a művezetőséget már szervezték s kirendelt mérnökök indulási parancsra várnak. Az orsovai kaviár a nagy akadály. Az aldunai halászat tudvalevőleg még mindig jelentékeny s főleg a szerb part lakói a Klisszurán alól majdnem kizárólag halászatból élnek. Magyar parton kevesebb a hal; de a szerb halászoknak drága prédául szolgál az ivásra vándorló tok, mely az orsovai kaviárt szolgáltatja. E kaviárnak kilóját Orsován is legkevesebb két arannyal fizeti a kereskedő. A halnak is akad vevője s messze földre szállítják hajón vagy vasuton. Már most a robbantások jó időre semmivé fogják tenni a klisszurabeli halászatot s ezzel az ottani lakosság existenciáját komoly veszély fenyegeti. A jó szerbek sutba dobhatják halóikat s valószínűleg az orsovai kaviár is kilép egy időre az üzleti forgalomból. Erre a körülményre nem helyeztek eddigéle nagy súlyt; most azonban értesülésünk szerint a szerb királyi kormány a halászat jogának kisajátítását követeli és előzetes kártérítési igényekkel lép fel. A kérdés diplomáciai tárgyalásoknak képezi alapját s míg ezen tárgyalások kívánt eredményre nem vezetnek, a mi mérnökeink nem mehetnek Orsovára vagy legalább is a szerb partra, pedig e nélkül fővételeiket nem eszközölhetik. A szerbek — mint beszélük — tekintélyes váltságösszeget ki vánnak.

A rigómezei csata emlékűnnepe, mint egy belgrádi távirat jelenti, június 14-én (az ó naptár szerint) lesz. A „Narodni Dnevnik” azt írja, hogy az ötszázadik évforduló emlékünnepe a programja már meg van állapítva. Az ünnepélyt a szerbek történelmi nevezetességi városában, Krusevacban tartják meg a király jelenlétében, a ki mellett ott lesznek a regensek és a miniszterek, valamint a legfőbb állami hivatalok képviselői is. Június 19-én a fiatal királyt ünnepélyesen királylány avatják a Schitochol kolostorban, a hol a szerb királyokat régebben meg koronázták. Az ünnepélyek két napig fognak tartani s nagy koronai díszkivonulással lesznek összekötve. Szerbia minden részéből megy küldöttség az ünnepélyre. A vendégek csinos emlékérmeket kapnak.

A szerb regensséget hevesen megtámadja Garasdanin a miatt, hogy Natália királynét leparkodik beszélni a hazatérésről, a helyett, hogy inkább Milánnak adná azt a tanácsot, hogy ne térjen vissza Szerbiába, a hol semmi szükség sincs rá, és nem is kívánja látni senki. Ellenben Natália visszatérése igenis mulhatatlanul szükséges, már csak a fiatal király nevelése szempontjából is. A regenség, midőn Natália királynét távol tartja az országtól, ezzel a legbiztosabb eszközhöz nyúl, hogy népszerűségét elveszítse és tekintélyét meg-ingassa. Az orosz lap egyuttal megtámadja az osztrák-magyar diplomáciát is, melyet azzal gyanúsít, hogy Milánt rá akarja bírni a Szerbiába való visszatérésre, hogy az ő segítségével visszaszerze az elvesztett pozíciót és befolyása lehessen Szerbia belügyeire.

Konstantinápolyból érkezett hírek szerint Ali Nizami basa május 11-én Berlinbe utazott. A basa sajátkezűleg irt levelet vizs a szultántól a német császárhoz, melyben a szultán köszönetet mond, hogy Németországnak Törökország politikáját a keleten támogatásában részesíti és egyuttal kéri a német császárt, hogy Athénból való visszatértekor Konstantinápolyt szerencsétlenül látogatásával.

Az angol parlamentnek egy Oroszországból hazatért tagja azt hozta hírül, hogy Varsóban készülteket tesznek a császárnak lengyel királylányá leendő megkoronáztatására, ami ugyanolyan szertartások szerint fog végbemenni, mint annak idején I. Sándornál. Anglia politikai körében ebből azt következtetik, hogy Oroszország háboru esetére lehetetlenné akarja tenni azt, hogy ellenfelei a lengyelek oroszgyűlöletét a saját céljaikra kiaknázzák.

Boulanger pöre. A francia szenátus vizsgáló-bizottsága, mely Boulanger és vádlott társai ellen az eljárást most vezeti, végre négy heti tevékenység után befejezni készül feladatát. Ropant anyagot tanulmányozott át, tömegtelen em-

bert hallgatott ki a társadalom minden rétegéből, kezdve az exminisztereken és végezve a boulevard-lapok munkatársain. A bizottság — mint Párisból írják — mindenesetre Boulanger és társai végleges vád alá helyezését fogja indítványozni a szenátusnak. Egyelőre ugyanis Boulanger és társai csak ideiglenesen vannak vád alá helyezve a végleges vád alá helyezését ügyében a szenátus csak a vizsgálóbizottság jelentése alapján határozhat. Igaz-e az e jelentésről ma villágg bocsátott hír, vagy pedig ezuttal is csak komholmányról van szó, azt nem tudjuk. De nem valószínűtlen, hogy a bizottság most, miután négy hétnél tovább működik, cszkugyan befejezte a vizsgálatot s eredményeit még a jövő héten a szenátus elé terjeszti. Ha a bizottság a vád alá helyezését hozná javaslatba, indítványát a szenátus többsége mindenesetre el fogja fogadni. Akkor azután megkezdődik a pör rendes tárgyalása, természetesen a vádlottak részvétele nélkül, kik tudvalevőleg szökésben vannak. A mi Boulanger illeti, a tábornok ez idő szerint betegeskedik Londonban. Ügye Franciaországban sem igen a legjobb lábón áll, mert ott a kiállítás első hetének fényes sikere legalább pillanatnyilag nagyban szilárdította a Tirard-kormányt. — Londonból táviratozzák, hogy Boulangernek egy párisi tanulókból álló küldöttség tisztegett, a mely 393 aláírással ellátott hűségfogadót adreszt nyújtott át a tábornoknak.

Tanügy.

[Középipariskola Brassóban.]

Lapunknak több ízben volt már alkalma megemlékezni erdélyi részeink egyik fiatal, de jelentékeny hivatással bíró szakintézetéről: a brassói állami közép-faipariskoláról.

Most ismét örömdetes alkalom kínálkozik ehhez, midőn a vallás- és közoktatásügyi miniszter az erdélyrészi tanközületi főigazgatók és tanfelügyelők útján a felügyelők által álló valamennyi közép-, polgári és felső-népiszkola igazgatóságaihoz figyelemre méltó körlevelet intézett, melyet közérdekeskedégnél fogva egész terjedelmében közlünk. A körlevél így szól:

„Közgazdasági szempontból felelté kívánatosnak tartván, hogy ezután már az ifjúságnak minél nagyobb része lépjen az ipari pályára, különösen hogy a hivatalkoki és tudományos pályáról azok, kiknek ezekre képességek és hivatásuk különben sincs, eltereltesse: az egyes iparágak szolgáltatában álló ipartanműhelyek mellett a budapesti, kassai s utjabban a brassói állami közép-ipariskola alapításával s fokozatos fejlesztésével kedvező alkalmat nyújtottam arra, hogy az ifjúság magát a gyakorlati pályára s különböző irányban kiképezhesse.

Ezen cél szolgáltatában álló közép-ipariskolák közül a budapestinek és kassainak szervezete immár eléggé ismeretes lévén, szükségesnek tartom, hogy az amazoknál bár korlátozottabb keretben működő, de azokkal egyenlő külszervezettel bíró s e tekintetben az erdélyi részekben egyedül álló brassói állami közép-faipariskolának szervezetét és célját megismertesse a t. igazgatóság a vezetése alatt álló intézet tanulóival.

Ezen intézet célja, hogy a butor- és építő-asztalos- és esztergályos ipar terére főmunkásokat, művezetőket s szakavatott és önálló működésre alkalmas mestereket neveljen.

Ezen célból a szakértelem és gyakorlati ügyesség fejlesztésére egyenlő súly van fektetve az intézetnél, melynek tanfolyama három évre terjed.

A felvételre feltétel valamelyik középiskola, gymnasium, polgári vagy reáliskola négy első, avagy a felsőnépiszkola három osztályának jó sikerrel való elvégzése.

Mindezek folytán felhívom a t. igazgatóságot, hogy a tanév bezárása előtt a vezetése alatt álló intézet tanulóival a brassói állami közép-faipariskola szervezetét és célját megismertesse meg és tanácsolja az abba való belépést mindazoknak, a kiknek a faipar iránt hajlamuk van és a kiknek a tudományos pálya jövőt nem ígér.

Figyelemztessé egyzersmind azon kedvező körülményre, miszerint ezen intézetben a tanítás díjmentes, s az intézettel kapcsolatban álló konviktusban a szegény sorsu jó tanulók némi kedvezményekben részesülnek, valamint az intézetet jó sikerrel végzett tanulók, kik előzőleg a gymnasium, polgári vagy reáliskola négy osztályát sikerrel elvégezték, az egyévi önkéntesség kedvezményét élvezik, s e mellett az intézettel nyerendő végbizonyítvány alapján az asztalos és esztergályos ipar önálló üzésére is fel vannak jogosítva.

Az érdekeltek bővebb felvilágosításért Orbán Ferenchez, ezen közép-faipariskola igazgatójához (Brassóban) fordulhatnak.

Az intézet által nyújtott kedvezmények száma a körlevél kibocsátása óta ismét gyarapodott egygyel. A közmunka- és közlekedésügyi miniszter a Brassóba küldött szakközégek véleményezése alapján intézkedett az iránt, hogy a brassói m. kir. ál-

lami közép-faipariskolát sikeresen végzett tanulók a m. kir. államvasutak műhelyeiben alkalmazásának és ott gyakorlati ismereteiknek kiegészítésére, valamint a faipar egyik speciális ágát képező vasuti kocsi-építéshez szükséges ismeretek megszerzése által műasztalos vagy bogárnár művezetők képeztesének.

Azily műhelygyakornokok rend szerint 1 frt. 20 kr napi díjjal vétetnek fel s a megfelelő szorgalmat és képzettséget tanúsító gyakornokok előrehaladásuk arányában fizetésüknek megfelelő javítása mellett fokozatosan csoportvezetőkké, előmunkásokká és végre művezetőkké léptetettnek elő. (Egy csoportvezető fizetése 1000—1200 frt.)

A gyakorlati életpályának annyi előnyével bíró ezen intézetet nem ajánlhatjuk elég melegen a középosztályu szülők figyelmébe.

Különfélék.

— **Kitüntetés.** Említettük volt, hogy zabolai gróf Mikes Benedekné urnőt a veres kereszt egylet körül kifejtett kiváló munkálkodásáért Ő Felsége a Királyné legmagasabb kéziratával tüntette ki. Az erről szóló dísz-okmány a kézdívársárhelyi választmányok leküldetvén, egy bizottság küldött ki az okmány átadása végett. Vasárnap vonult ki a küldöttség az egylet alelnöke Székely János ev. ref. lelkes vezetője alatt a nemes grófnő zabolai kastélyába, hol az okmány átadása után a legszívesebb pártfogásban részesült.

— **Az idei tavaszi országos vásár nagy élénkség,** de kevés forgalom mellett folyt le Kézdí-Vásárhelyt. A baromvásárok szombatán és vasárnap, a külpiacok vására hétfőn és kedden folyt le, s ha utóbbi alig volt nagyobb, mint egy nagyobb heti vásár, a barompiacon ellen panasz nem lehet, mert a két nap alatt 1715 drb különböző állat hajtott be eladásra, melyből eladott 817 drb. A külpiaczon nagyobb volt a bémulók, mint a vásárlók száma.

— **Időjárásunk** hirtelen átugrotta a tavaszt és egyszerre nyárra változott át. Mióta május beköszöntött, a légkör hőmérséke fokozatosan emelkedett, úgy, hogy ez utóbbi napokban a hőmérő árnyékban 22—25 R^o-ot mutatott. A fagyos szentek, melyektől annyi ok van félni, az idén ugyancsak letettek régi rossz szokásaikról, nem fagyot, hanem kánikulai hőséget hozván magukkal. A növekvő hőmérsékkel emelkedik a légnyomás is, s fű, fa, virág epedve várja a jótékony esőt, a mi ha késik is, de a barometert jelenlegi állása szerint közelebről várható.

— **József főherceg** vasárnap ünnepelte meg Alcsuthon ezüstmenyegzőjét. Ugyanekkor történt Margit főhercegnő hivatalos eljegyzése Thurn-Taxis herceggel. Számtalan sürgöny-üdvözlét érkezett a népszerű fenségekhez s ezek között egy sürgöny király Ő Felségétől.

— **Szilágyi Dezső** igazságügyminiszter vasárnap Pozsonyban volt mandatuma átvétele végett, mely alkalomból választói roppant lelkesedéssel fogadták. Az egész város ünnepi díszben volt, a házak fellobogozva. A városházán, midőn Richter választási elnök a mandatumot átnyújtotta, kijelentette a miniszter, hogy mindazokat, miket választóihoz intézett levelében írt, programjának tekinti s föntartja. Az ünnepély után fényes bankett volt, melyen számos toasztot mondtak, eltekették Szilágyit, mint a demokrata eszmék uttörőjét s bátor harcuzását.

— **Rejtélyes halál.** Általános megdöbbenést keltő hír járta be május 13-án Sepsi-Szentgyörgyöt, hová épen népes vásárra gyűlt össze a környék lakossága. Cs e k e László geometer, birtokrendező mérnök ugyanis vasárnap este Besenyőközségben, hol birtokrendezési ügyben foglalkozott, belehalt egy mély kutba. A hír annál megdöbbentőbb, mert Csekét szorgalmas, rendszeres életű férfinak ismerte mindenki; kinek — legalább látszólag — semminemű nyomós okai nem lehettek arra, hogy öngyilkos legyen. Tragikus sorsa tehát valósággal rejtélyes, s természetesen igen különös kombinációk kaptak szárnyra, melyekkel a közönség az esetet magyarázni igyekszik. Tompa Miklós főszolgabíró a megyei főúrral és csendőrséggel május 13-án (hétfőn) kiszállott a helyszínre a vizsgálat keresztülvitele végett, melynek feladata lesz megállapítani a gyászos eset részleteit és megszerzeni a további törvényes teendőik iránt a tájékoztató adatokat. („Sz. N.”)

— **Új postahivatal.** A nagyszombati posta-igazgatóság az alábbi értesítést adta ki: A kovászna-

vajnafalvi fűrdőidény tartamára folyó évi május hó 16-tól ez évi augusztus hó 31-ig terjedőleg Vajnafalván, a sétatér bejáratánál levő gyűjtőszekrény állittatik fel, melyből a levelezések naponta délután 6 órakor rendez küldönc által a kovásznai postahivatalhoz fognak szállittatni. A fűrdőidény tartama alatt a Vajnafalvára szóló levelezések és hírlapok a kovásznai postahivatal által díjmentesen házhoz fognak kézbesítettetni, mi végből Kovászna és Vajnafalva között a kézdívársárhelyi posta beérkezése után induló gyalog-küldönc postajarat rendeztetik be. Ezen gyalog-küldönc postai értékekkel árusításával is megbízhatik. Mi azon hozzáadással tétetik közhírré, hogy a postakocsi Kovásznáról Kézdí-Vásárhelyre naponta reggeli 6 órakor indul és Kézdí-Vásárhelyről Kovásznára d. u. 1 óra 10 perczkor érkezik.

— **Vámbery Londonban** érdekes felolvasást tartott a napokban az „Exeterhall”-ban Törökország kulturális haladásáról az utolsó harmincz év alatt. Mint Londonból jelentik, a felolvasásban vázolta Törökország modern átalakulását a nemzeti élet minden részében s arra a következtetésre jutott, hogy Törökország még egyáltalában nincs menthetlenül elveszve; föntartása, a világ lángba borulása ellen való védelemre, könnyen lehetséges, csak a hódítási vágy meg ne hiusítsa a becsületes szándékot. A felolvasást nagyszámu előkelő közönség hallgatta végig, mely Vámberyt szívélyes ovációkban részesítette.

— **Népfelkelőtiszt tanfolyamok.** A honvédelmi miniszter tudvalevőleg intézkedett, hogy az ország különböző pontjain az idén is állittassanak fel népfelkelőtiszt-képző tanfolyamok. E tanfolyamokban való részvételért a kérvényeket május 1-ig kellett beadni. A jelentkezők száma igen csekély, de azért több helyen lesz tanfolyam. Az illető honvéd földandár- és honvéd huszár-ezred-állomásokot, hol tanfolyamok lesznek, közelebb jelöli ki a honvédelmi miniszter. A tanfolyamok június 17-én kezdődnek s egy hónapig, vagyis július 17-ig tartanak.

— **A párisi kiállítás területe.** Arról a területről, melyet a párisi kiállítás elfoglal, fogalmat nyújtunk a következő adatok: A Szajna-parton végigvonuló osztályok hosszúsága másfél kilométer, de mivel két egyközű utcát kell bejárni, az egész ut hosszúsága három kilométer. Az Eiffel-toronytól jobbra és balra eső egzotikus pavilonok végignézése legalább egy kilométer; a műcsarnok széle 50, hossza 300 méter, tehát a ki a képekkel beagott falakat végig akarja járni, beleszámitva az elsőemeleti termet is, 1400 méter utat tesz meg. Ugyanígy van ez a palais des Arts-Liberauxban. Az iparsarnok tizenhat 200 méter hosszú és nyolcz 100 méter hosszú tornaczból áll, a 250 méter hosszú középső galériát nem számítva. A gépcarnok bejárása legkevésbé két kilométeres séta. A Champ de Mars két oldalán levő pavilonokat végignézni 1800 méter. Feljutni az Esplanade des Invalidesre, hogy mindent áttekinthessen az ember, negydfél kilométer; tehát az egész utazás 20—24 kilométer. Pedig ez csak felületes látogatás, ép csak a legérdekesebb dolog megnézése. A ki mindent végig akar járni, annak teljes nyolczvan kilométer uttal kell számolnia, mert a hivatalos adatok szerint ennyi az összes csarnokok és utcák hosszúsága.

— **Edison fonografja:** Dürer Emil impresszió furcsa dologban tőri a fejét. Mikor utoljára Amerikában járt, többször érintkezett Edissonnal, a ki rendkívül szives volt hozzá és megmutatta neki tökéletesített fonografját, melynek viaszhangereiben a Patti, Nilson, Faure, Sarasate és mások hangversenydarabjai vannak megörökítve. Dürer most ezzel a jól felszerelt fonográfval körutat akar tenni Európa nagyobb városaiban s így nemsokára remélhetőleg alkalunk nyílik megismerkedni Edison világhírű találmányával.

— **Nagy szerencsétlenség egy bányában.** New-Yorkból távirják az „Extrblt”-nak, hogy a kaskawillami (Pennsylvania) köszönbányában a sikló kosár felhúzó kötele abban a pillanatban szakadt el, midőn tíz bányász a tárnába akart lemenni. A kosár a tíz benne ülővel együtt ötszáz lábnyi mélységbe lezuhant. Mind a tíz bányász meghalt.

Közigazgatás.

Dunagőzhajózási társaság. Egy magyar Dunagőzhajózási társaság alakítása ügyében mozgalom indult meg. Két kormánypárti képviselő egy bécsi pénzügyi konzorcium nevében a napokban Baross Gábor közlekedéügyi miniszternek memorandumot nyújtott át, mely egy a Dunán és mellékfolyóin közlekedni hivatott magyar Dunagőzhajózási társaság alapítását javasolja s az erre szükséges pénzeszközöket bizonyos feltételek mellett kiállításba helyezi. A kérdéses konzorcium élén a bécsi Ländlerbank áll, mely érdektársaival együtt 10 millió forint részvényűtöket tervez az alakítandó társaság számára. Az új társaság 35

gőzhajóval kezdené meg a forgalmat. Miután Baross G. közl. miniszter hajlandónak mutatkozott e memorandum ügyében tárgyalásokba bocsátkozni, a benyújtók 50,000 frtot biztosíték gyanánt lefizettek a m. k. központi állampénztárban.

A vetések állása. A földmíveléstügyi miniszteriumhoz április hó 30 től május hó 6-ig bezárólag beérkezett jelentések a vetések állásáról az erdélyi részekben következők: Buza. Az erdélyi megyékben az őszi buzavetések általában ritkák, gyomosok, a hosszas esőzést követő szeles időjárás miatt a talaj megkegyesedett s benne az elgyengült gabonavetések napról-napra ritkulnak; Kolozs, Maros-Torda, Szolnok-Doboka és Szeben megye némely vidékein az egerek által okozott károk nagyon aggasztják a gazdaközönséget. Rozs. Az erdélyrészi megyékben általában erőteljesebb, mint a buza, jó középszerű termést ígér. Árpa. Az erdélyi megyékben többnyire most kel, elég szépen mutatkozik. Zab. Az erdélyi megyékben csak most vetik; kikelt zab még nem is látható. Gazdasági munkálatok. Az erdélyi vármegyékben zab, tengeri, czukorrépa- és burgonyautltetés, szőlőkarózás és kapálás most vannak napirenden, s némely vidéken a tavaszbuza és rozst is csak most vetik. Takarmány. Az erdélyi vármegyékben száraz takarmány általában véve kevés van; mesterséges takarmányban nincs hiány, sőt Hunyadvármegyében bővebben vannak; a réti füvek ellenben nehezen nőnek s a marháknak nem adnak elég táplálékot. Szőlő és gyümölcs. Az erdélyi vármegyékben a szőlők jól fejlődnek. A gyümölcsfák még eddig ritkán tapasztalt virágbőséget mutatnak, kivéve néhol a cson-tárneműeket, melyeken a mult erős tél következményei most mutatkoznak.

A közönség köréből.*

Felelet a „Gyergyóditrói dolgok” című cikkre.
(Folytatás.)

Nyolcz nap multán újbl igazgatósági gyűlés tartatott, melyben nem vehetett részt alattirt. E gyűlésen jónak látta az egylet felügyelő-bizottsága a mult gyűlésnek a központi vizsgáló lehvására hozott határozatát áthuzni, mi miatt alattirt a következő gyűlésen interpellált, sajnálatát fejezve ki a törvényesnek nem tartott eljárás föltét, és kifejezte, hogy ha már a felügyelő-bizottság az igazgatósági gyűlés határozata elé akadályt gördít, vállalon felelősséget s e felelősség igttatassék jegyzőkönyvre annál is inkább, mert időközben a földhitelintézet az 1888-ki számadásokra adott válaszában az általa eszközözendő felülvizsgálatot ismételtlen fentartotta.

(A felelősségre vonás két tagnál visszatetszést szült, s felindulásukban, melynek már e gyűlés folyamán kitörést engedtek, fogamzott meg a gondolat „kisorsoltatásom”-ra, a min P. „nem csodálkozik.”)

Ez volt márczius 24-én. S miután a tagok nem jelentek vala meg teljes számban az igazgatósági osztaléknak elengedése érdekében, új gyűlés tartása határozatott el márczius 25-én d. u. 5 óra. A kiállított meghívót nyomban láttamoztuk is jelenvoltakul.

Mi történt a 25-ki gyűlésen, azt az összefüggésben levő dolgokkal kapcsolatosan.

Az eddig mondottakból is kiviláglik, hogy az igazgatóság, ide érve a régi tagokat is, együtt, ki-ki legjobb felfogása szerint iparkodott az egylet viszonyait rendez állapotba hozni addig is, míg a törvényszék vaskeze a bonyolult és kuszált szálat kibontogatja.

És itt elérkeztem azon ponthoz, mely fölszólalásom indító oka.

A „Gyergyóditrói dolgok” írója a 30-ik számban az egylet ügyének rendezését feszegetvén, tányérnyaló ihlettel zeng dicshymnusokat 2—3 egyének. Föltételezem önértéktől, hogy ámbár állásuknál fogva a főteher rájuk nehezl, mégis a köszönetnek csak megfelelő részét fogadják el, mert a nagygyűlés az összesen szavazta meg a köszönetet minden személyválogatás nélkül.

Aztán, ha a tagok közül egynémely többet is tett a lefolyt egyleti évben, az csak az egynemű helyreállítása végett történt, mert hisz volt idő, mikor, mint az egyletnek fő-fő tisztviselője, a multban gyökeres mulasztásokat követett el, mikor t. i. egy egész üzleti évben nem látta szükségesnek a hatósága alatti tagokat az egyleti ügyvitel ellenőrzése céljából szemletartásra össze-

* E rovat alatt helyet adunk a közérdekű felszólalásoknak, de a felelősség a beküldő illeti. Szerk.

hivni. Legalább a jegyzőkönyvek ily eljárást nem mutatnak föl.

Dicsőnótát közt Prim. nem elégszik meg azzal, hogy a régi igazgatóságtól minden érdemet eltagad, hanem személyemre is érdemesnek tartja ki-
térni s harsonával mondja: „de nem köszönhetjük ezt K. J. igazgató tagnak sem“ ...

Ha csak ennyi volna, föl sem venném, de bizony van ott egyéb is, s azért, ha már szóba jöttünk, bátorodom kérdeni: miért nem mondta ezt a gyűlésen, édes lelkem?

Jegyezze meg Pr., hogy ki rosszindulatú, annak nincs érzéke a hála iránt, mely csak jó szívek gyöngye, és én, tudva ezt, teljes őszinteséggel mondhatom, nem kell a köszönete, s ha a nagy-
gyűlésen félelemből kétszer is megszavazta azt nekem, im, itt nyilvánosan elutasítom magamtól.

„Kudarczának daczára is pártoltam aa-it“ ... állítja tovább.

Hát először is nekem egyáltalán nem voltak kudarczaim.

Másodszor: azt tölem senki rossz néven nem veszi, nem veheti, ha minden embert becsületes-
nek tartok mindaddig, míg az ellenkezőről meg nem győződöm.

De ne vegye rossz néven azt se, hogy meggyő-
ződése ellenére nem sietek első lenni azok kö-
zött, kik — megengedem az ő legjobb meggyő-
ződésüket — követ vetnek vérbeli atyámfiaira.

Figyelembe ajánlom itt azt is, hogy a Záchok
kora lejárt és lejárt az ideje annak, hogy engem
s a kózzám tartozókat joggal üldözőbe vehes-
senek azért, mert én valakivel, ki esetleg botlott,
hibát, bünt követett légyen el, véletlenül szemé-
lyes érintkezésben, barátságban, rokonai össze-
kötötésben vagyok.

Lejárt az ideje annak, hogy mások esetleges
hibájáért heted izziglen irthassanak ki a föld szí-
néről — az oktan állatokkal együtt.

(Folytatása következik.)

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és
érték- tőzsdén

1889. május 13-án.

Magyar aranyjáradék 6%	103.—
Magyar aranyjáradék 4%	97.45
Magy. papíráradék 5%	142.—
Magyar vasúti kölcsön	100.—
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	100.—

M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	105.25
M. keleti vasúti államköt. III.	105.25
Magyar földterhermentesítőköt. I.	105.25
M. földterhermentesít. kötv. záradékkal	105.25
Temes-bánati földterher. kötvény	105.25
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	105.25
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	105.25
Horvát-szlavon földterherment. kötv.	105.—
Magyar szőlődezmá-váltásági kötvény	99.75
Magyar nyereség-sorsjegykölcsön	142.50
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	129.50
Osztrák járadék papírban	85.35
Osztrák járadék ezüstben	83.90
Osztrák járadék aranyban	110.—
1860. államsorsjegyek	144.—
Osztrák-magyar bankrészvény	900.—
Magyar hitelbank-részvény	315.—
Osztrák hitelintézet-részvény	302.—
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.55
20 frankos arany	9.40
Német birodalmi márká	58.15
London (2 havi váltókért)	113.25
20 márká arany	11.51

Piaci árak

Kézdí-Vásárhelyt, május 13-án.

Buza (tisztá)	hektóliterenkint 5 frt — kr
„ (elegy)	„ frt 80 kr
Rozs (tisztá)	„ 2 frt 90 kr
„ (elegy)	„ — frt — kr
Arpa (tisztá)	„ 3 frt — kr
Arpa (elegy)	„ — frt — kr
Zab	„ 2 frt — kr
Törökbuza	„ 3 frt 90 kr
Kása (köles)	„ 8 frt 50 kr
„ (árpa)	„ 24 frt — kr
Borsó	„ 8 frt — kr
Lencse	„ 10 frt — kr
Fuszulyka	„ 6 frt 50 kr
Pityóka (legszebb)	„ 1 frt — kr
Marhahús	kilogr.-kint — frt 32 kr
Disznóhús	„ — frt 40 kr
Juh-hús	„ — frt — kr
Szalonna	„ — frt 70 kr
Faggyu (nyers)	„ — frt 22 kr

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Ifj. Dobay János.

Sz. 6024. t. kkvi.

1888.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kézdívásárhelyi kir. törvényszék mint
telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy
kézdívásárhelyi ügyvéd Dr. Szacsavay Gyula
végrehajthatónak kézdívásárhelyi Nagy Ist-
vanné Jancsó Mária végrehajtatást szenvedő
elleni 29 frt 60 kr tőkekövetelés és járulékai
iránti végrehajtatási ügyében a kézdívásárhelyi
kir. törvényszék területén lévő Kézdí-Vásár-
hely határára fekvő, a kézdívásárhely—kantai
1062. sz. tjkvben A + 2748/1., 2748/2. hr.
számu 287 frt, 2767., 2795. hr. számu 160
frt becsértékű ingatlanokra az id. Jancsó Pé-
terné hasznélvezeti joga sérelme nélkül a
fennebb ezennel megállapított kikiáltási ár-
ban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt
ingatlanok az 1889. évi május hó 29-ik napján
d. e. 9 órákor a telekkönyvi irattárban meg-
tartandó nyilvános árverésen a megállapított
kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartozni az ingat-
lanok becsárának 10 százalékát készpénz-
ben vagy az 1881. LX-ik törvényezikk
42. §-ában jelzett árfolyammal számított és
az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a.
kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában
kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikül-
dött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz.
170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíró-
ságnál előleges elhelyezéséről kiállított szá-
bályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság
kidüldött egyes bírója. Kézdí-Vásárhelyt,
1888. évi december hó 19-én.

Vajna Gáspár,
kir. törvényszéki bíró.

Az „Albina“ takaré- és hitelintézet brassói fióktelepe

átvesz takarékbetéteket

és ha ezek legalább három hóig az intézetnél hagyatnak, azok után

minden utólevonás nélkül tiszta 5% kamatot

fizet.

A legkisebb betét 50 kr. A kamatok félévenként, január 1-én és július 1-én tőkésítettnek. A kamatozás a betétet követő naptól kezdődik és a felvétel előtti nappal végződik; tizenöt napnál rövidebb tartamu betét után kamat nem fizetetik.

Betétek, felmondások, pénzfelvételek és visszafizetések a m. kir. posta útján is eszközölhetők és az intézet által mindannyiszor
posta fordultával franko intézetenek el.

A betétek névre, betűre stb. szólhatnak, avagy aképen is kiköthetők, hogy a kifizetés csak egy bizonyos személy kezéhez, vagy egy
bizonyos esemény beálltával (mint nagykorúság, házasság stb. esetében) történjék.

500 frtig a visszafizetés látra történik. Nagyobb összegek a történt egyezményhez képest előbb felmondandók.

Három hónál rövidebb betétek rövid felmondási határidőkre 4 százalékkal, betétek bármily magasságban, melyek látra fizetendők vis-
sza, 3½ százalékkal kamatoztatnak.

Nyilvános egyházi és iskolai alapoknak

és mindazoknak, kik biztos és jövedelmező értékpapírokat kívánnak birni, kiválóan ajánlhatók

az „Albina“ takaré- és hitelintézet 5%-os záloglevelei.

Ezek a budapesti tőzsdén jegyeztetnek és

minden levonás nélkül 5%-ot kamatoznak és legnagyobb biztosítékot nyújtanak,

miután azok 1) egy több mint háromszoros értékű jelzálog által (tehát gyámhatósági biztosítékon fölül), 2) a törvény szerint elő-
szabott 200,000 frtnyi záloglevél biztosítéki alap által és 3) az egész intézeti vagyon által fedezve vannak.

A kamatszelvevények félévenként január 1-én és július 1-én az intézet pénztáránaál Nagy-Szebenben és Brassóban, valamint a „Kereskedel-
mi bank“-nál Budapesten váltatnak be.

A záloglevelek legkésőbb 30 év alatt kisorsoltatnak és névértékben beváltatnak, — ezen záloglevelek

500 és 1000 frtos darabokban, 99 árjegyzés szerint,

az „Albina“ takaré- és hitelintézet brassói fióktelepénél kaphatók, mely fióktelep

a Székelyföld t. cz. timármestereivel ezennel tudatja, hogy egy kitünően berendezett nyersbőr-
raktárt tart bizományban, a hol folyton legjobb minőségű

száraz ÖKÖR- és TEHÉNBŐRÖK, PITTLING és KNEIPENEK kaphatók.

Ezen Brassóban levő legnagyobb raktár gazdag választéka, kitünő minősége és jutányos árainál fogva, mely nagy és tömeges forgalomra
számít, **vevőknek nagy előnyt biztosít.**

Bővebben értekezhetni naponta 8—2 óráig az „ALBINA“ takaré- és hitelintézet brassói fióktelepe
üzlethelyiségében, Brassó, főter 91. sz. a.